

การค้าประกัน

คนเราถ้าขาดเงินทองก็ต้องกู้เป็นหนี้เขาแต่เขาอาจจะไม่ยอมให้กู้ถ้าไม่มีอะไรเป็นหลักประกันให้ความมั่นใจว่าเขาจะได้รับชำระหนี้คืนค่าประกันก็เป็นหลักประกันอันหนึ่ง ค่าประกันคือการใครคนหนึ่งทำสัญญากับเจ้าหนี้ว่าถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ผู้ค้าประกันจะชำระหนี้แทนเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้เจ้าหนี้ก็ยอมมีสิทธิเรียกร้องหรือฟ้องให้ค่าประกันรับผิดชอบได้

การที่จะฟ้องให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบตามสัญญาค่าประกันได้นั้นจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้าประกันเป็นสำคัญมิใช่ตกลงกันด้วยปากเปล่าซึ่งฟ้องไม่ได้ตามธรรมดาถ้าทำสัญญาค่าประกันตามแบบซึ่งมีขายอยู่ทั่วไปก็ไม่ค่อยมีปัญหาเพราะเป็นแบบซึ่งทำโดยผู้รู้กฎหมายแต่ถ้าทำกันเองก็อาจเกิดปัญหาได้ ถ้าเราเป็นเจ้าหนี้ก็ต้องระมัดระวังในข้อนี้ในเอกสารนั้นต้องมีข้อความอันเป็นสาระสำคัญว่า ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ผู้ค้าประกันจะชำระหนี้แทนมิฉะนั้นอาจฟ้องผู้ค้าประกันไม่ได้เพราะไม่ใช่เป็นสัญญาค่าประกันตามกฎหมาย

ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน :

เมื่อจำกัดความรับผิดไว้แล้วก็รับผิดชอบเท่าที่จำกัดไว้แต่ถ้าไม่จำกัดความรับผิดเมื่อลูกหนี้ผิดสัญญาต่อเจ้าหนี้ไม่ชำระเงินหรือค่าเสียหายเล็กน้อยเพียงใดผู้ค้าประกันก็ต้องรับผิดชอบเมื่อลูกหนี้ผิดสัญญาต่อเจ้าหนี้ไม่ชำระเงินหรือค่าเสียหายเล็กน้อยเพียงใดผู้ค้าประกันก็ต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกับลูกหนี้ทุกอย่างเมื่อทำสัญญาค่าประกันแล้วผู้ค้าประกันต้องผูกพันตามสัญญานั้นเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องหรือฟ้องให้รับผิดชอบได้ เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด

สิทธิของผู้ค้าประกัน :

(1) เมื่อผู้ค้าประกันถูกเรียกร้องให้ชำระแทนลูกหนี้มิใช่ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้ทันทีแต่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้เจ้าหนี้ไปเรียกร้องเอาจากลูกหนี้ได้ทั้งนี้ภายใต้ข้อยกเว้นบางประการและถ้าเจ้าหนี้ฟ้องเป็นจำเลยร่วมกับลูกหนี้ก็ยังมีสิทธิพิสูจน์ต่อศาลว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินชำระหนี้ได้และการที่บังคับเอาจากลูกหนี้นั้นศาลก็ต้องบังคับเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเพราะหนี้ที่ผู้ค้าประกันต้องชำระมิใช่หนี้ของผู้ค้าประกันเองผู้ค้าประกันเป็นลูกหนี้ชั้นที่สอง

บางกรณีเจ้าหนี้เอาเปรียบลูกหนี้และผู้ค้าประกัน ในสัญญาสำเร็จรูป จะมีความว่า “ให้ผู้ค้าประกันยอมรับผิดร่วมกับลูกหนี้” คือลูกหนี้ร่วมเท่ากับให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบหนักขึ้นดังนั้นก่อนเซ็นสัญญาค่าประกันจึงต้องพิจารณาว่าจะยอมรับผิดเช่นนั้นหรือไม่ถ้ายอมรับผิดร่วมกับลูกหนี้ก็ไม่มีความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น

(2) เมื่อมีผู้ค้าประกันชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ไม่ว่าจะชำระแต่โดยดีหรือชำระหนี้โดยถูกบังคับคำพิพากษาผู้ค้าประกันก็มีสิทธิรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ในอันที่จะเรียกเอาเงินชำระให้เจ้าหนี้ใช้แล้วนั้นคืนจาก

ลูกหนี้ได้ตามจำนวนที่ชำระไปตลอดจนค่าเสียหายต่างๆเนื่องจากการค้าประกัน

การเป็นผู้ค้าประกันนั้นมีแต่เสียตามคำพิงเพยที่ว่าเนื้อไม่ได้กินหนังไม่ได้รองนั่ง มีแต่เอากระดูกมาแขวนคอเพราะฉะนั้นก่อนที่จะเซ็นชื่อในสัญญาการค้าประกันต้องพิจารณาตัวลูกหนี้ซึ่งผู้ค้าประกันจะชำระหนี้แทนให้ดีกว่ามีความสามารถชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้แค่ไหนและมีการซื้อสัตย์สุจริตเพียงใดทั้งต้องพิจารณาข้อความในสัญญาให้รอบคอบ บางที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบขึ้นหรือสละสิทธิบางอย่างอันอาจทำให้ไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ไม่ได้เมื่อเข้าใจข้อความในสัญญาดีแล้วจึงค่อยลงชื่อในสัญญาการค้าประกัน

การฟื้นความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน :

เมื่อเซ็นชื่อในสัญญาแล้วผู้ค้าประกันก็มีภาระต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้จนกว่าหนี้ของลูกหนี้จะระงับไปตราบใดที่หนี้ของลูกหนี้ยังมีอยู่ผู้ค้าประกันก็ไม่ฟื้นความรับผิดชอบแต่มีพฤติการณ์บางอย่าง ที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ผู้ค้าประกันฟื้นความรับผิดชอบ

(1) เจ้าหนี้ผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้คือถ้าได้กำหนดวันชำระหนี้ไว้แน่นอนแล้ว เจ้าหนี้ยึดเวลาผู้ค้าประกันจะไม่จำกัดความรับผิดชอบของตนไว้ในสัญญาการค้าประกันด้วยก็ได้ถ้าไม่ต้องการรับผิดชอบอะไรบ้าง หรือต้องการจำกัดขอบเขตความรับผิดชอบไว้เพียงใดก็ต้องระบุในสัญญาให้ชัดเจน เช่น ลูกหนี้กู้เงินเจ้าหนี้ 100,000 บาทอัตราเงินดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปีผู้ค้าประกันจะจำกัดความรับผิดชอบเฉพาะกรณีที่บุคคลนั้นทำความเสียหายเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ไม่รวมถึงประมาทเลินเล่อด้วยต่อไปอีกผู้ค้าประกันก็ฟื้นความรับผิดชอบ

(2) เมื่อหนี้ของลูกหนี้ถึงกำหนดชำระแล้วผู้ค้าประกันเอาเงินไปชำระให้แก่เจ้าหนี้แต่เจ้าหนี้ไม่ยอมรับโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างกฎหมายได้ผู้ค้าประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน